

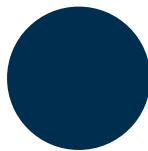
POLITIK

Kultur-, Fritids-, og Landdistriktspolitik

2018-2021

TØNDER
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Side 3 | **Introduktion til Kultur-, Fritids-,
Landdistriktspolitikken for Tønder Kommune**

Side 4 | **Forord**

Side 5 | **Indledning Tønder Kommunes kendetegn**

Side 5 Stedbundne værdier af kulturel og historisk betydning

Side 5 Ildsjæle og fællesskaber

Side 6 Rummelige fællesskaber

Side 6 Tæt samarbejde mellem brugerudvalg og lokalsamfund

Side 7 Nye måder at bruge faciliteter på

Side 9 | **Visioner for kulturen, fritidslivet og landdistrikterne**

Side 10 1: Brugerne

Side 11 2: Faciliteter

Side 12 3: Samskabelse – sammen om bedre løsninger

Side 13 4: Kommunikation/Digitalisering

VEJE TIL DELTAGELSE
**FRIVILLIG
FREDAG**

Introduktion til Kultur-, Fritids-, og Landdistriktpolitikken for Tønder Kommune

Kultur- og Fritidsudvalget formulerede i november 2016 fire overordnede temaer for den nye Kultur-, Fritids-, og Landdistriktpolitik samt en beskrivelse af processen for politikken.

I modsætning til den forrige politik, er borgerne, brugerne og brugerudvalgene løbende blevet inddraget i at definere indholdet i politikken, så de har fået ejerskab til politikken.

Politikken er tænkt som et redskab for lokalsamfund, foreninger og institutioner til at udvikle kultur- og fritidslivet med. Efter fokusgruppeinterviews med brugerudvalgene, en konference og afholdelsen af workshops med brugerne samt et høringsforløb, er Kultur-, Fritids-, og Landdistriktpolitikken for 2018-2021 nu klar.

På Tønder Kommunes hjemmeside har alle løbende mulighed for at komme med ideer til handlinger til politikken.

Forord

SIDE
4

Tønder Kommunes kultur- og fritidsliv er præget af et stort antal frivillige, som en grundsten i foreningerne og fællesskaberne i lokalsamfundene. Fysisk aktivitet, fællesskab og et kreativt inspirerende miljø skal også fremover styrke livskvaliteten og give flere lyst til at bosætte sig i vores Kommune og blive en del af fællesskaberne.

Tønder Kommunes befolkningssammensætning er under forandring, og der er nye strømninger og interesser i samfundet generelt set. Derfor har Kultur- og Fritidsudvalget gennemført en proces, hvor mange borgere og brugere har været inddraget i at formulere indholdet i politikken.

Det har været rigtig spændende at være med i processen, og at få input fra mange forskellige vinkler.

Det overordnede mål med politikken er at så mange som mulig føler sig motiveret til at være en del af et aktivt fællesskab. Det er også en forudsætning, at man som frivillig oplever kommunal interesse og anerkendelse. Samtidig er det et mål med politikken at danne en ramme for handlinger, der netop kan vise den interesse og anerkendelse.

Med handlingsplanen som et bilag til politikken er denne tænkt som en dynamisk ramme, hvor alle nye ideer, ønsker og muligheder løbende bliver drøftet, undersøgt samt virkeliggjort.

Jeg vil gerne takke alle, der har bidraget med inspiration og forslag på workshops, og med input i høringsfasen. Vi ser frem til at følge den gode dialog med de frivillige, brugerne og andre interesserede, når politikken bliver gjort levende rundt omkring i kommunen.

På vegne af Kommunalbestyrelsen

Jørgen Popp Petersen
Formand Kultur- og Fritidsudvalget

Indledning

Tønder Kommunes kendetegn

Stedbundne værdier af kulturel og historisk betydning

Tønder Kommune er kendetegnet ved et særligt kultur- og fritidsliv. Der er unikke, stedbundne værdier af kulturel og historisk betydning som eksempelvis Tønderkniplinger, Skærbæk Tæpperne og guldhornene. Der er mange faciliteter som danner rammen om det aktive kulturliv. Der er eksempelvis Museum Sønderjylland, der blandt andet udstiller Wegners møbler og der er Kulturskolen som giver børn og unge kompetencer indenfor musik, teater, dans og billedkunst. Kulturskolen er derudover i disse år ved at opbygge et filmmiljø for børn og unge som hedder Filmby Vest. Her har børn, unge og undervisere mulighed for sparring med professionelle filmfolk.

Ildsjæle og fællesskaber

Det aktive kultur- og fritidsliv holdes i gang af de mange frivillige ildsjæle. Her kan nævnes det kulturelle fyrtårn, Tønder Festivalen som hvert år engagerer mange frivillige. Sidenhen er der kommet flere bud på fyrtårne indenfor kulturområdet, som ungdomsscenen Mejeriet i Toftlund. De har succes med at tiltrække unge. Et andet bud er teaterforeningen "Højt til Himlen" som i 2016 modtog en Jydske Vestkystens kulturpris for formidling af egnshistorier.

Inden for idrætslivet er der ligeledes mange eksempler på projekter, der har opnået stor succes. Ét af de gode eksempler på et hold, der har markeret sig som et fyrtårn gennem samarbejde, er TM Tønder. For første gang i klubbens historie rykkede TM Tønder op i håndboldligaen i 2016. Bag spillernes succes er et fællesskab bestående af trænere, frivillige, tilskuere, bestyrelsesmedlemmer og sponsorer.

Fyrtårnene er beviser på, at ideer kan blive til virkelighed gennem et stort engagement. Her kan også nævnes de frivilliges engagement i hallerne, forsamlings- og borgerhuse og foreningerne, som spiller en stor rolle for at aktiviteter ikke bare finder sted, men også indeholder kvalitet. Med de frivillige og ildsjælenes arbejde, er der håb for nye og spændende initiativer på kultur- og fritidsområdet i fremtiden.

Rummelige fællesskaber

Fællesskaberne bygger på rummelighed. Det vil sige, at der er plads til alle. Ønsket er at alle får lyst til at deltage og blive en del af kultur- og fritidslivet, hvad enten det er som tilskuer, frivillig eller aktiv udøver. Gennem fællesskaberne kan man blive inspireret, motiveret og få lyst til flere oplevelser.

Tæt samarbejde mellem brugerudvalg og lokalsamfund

Projekter indenfor kultur- og fritidslivet gror nedefra. Det vil sige, at det er lokalsamfundet og herunder kulturområdet og foreningslivet der får ideerne og fører dem ud i livet. De tre brugerudvalg: Kulturelt Forum, Landdistriktsudvalget og Folkeoplysningsudvalget er med til at sikre, at de projekter der gror nedefra bliver realiseret. Brugerudvalgenes tætte samarbejde med lokalsamfundet betyder, at de politiske tiltag så vidt mulig afspejler borgernes ønsker og behov.

Det kommer f.eks. til udtryk når Kulturelt Forum gennemfører kulturelle aktiviteter som eksempelvis Tønder Kulturuge. Med Kulturugen åbner Kulturelt Forum blandt andet et vindue hvor kulturen og de mange aktiviteter synliggøres.

Det tætte samarbejde mellem brugerudvalg og lokalsamfund ses også, når Folkeoplysningsudvalget administrerer rammerne for den folkeoplysende voksenundervisning og de folkeoplysende foreninger. Der bliver givet tilskud til bl.a. undervisning, debat-skabende aktiviteter, og aktiviteter for børn og unge og der er mulighed for aktivitets- og lokaletilskud. Reglerne for tilskuddene kan findes i en tilskudsguide, der giver overblik over tilskudsmuligheder samt puljerne under Folkeoplysningsudvalget. Udviklingspuljen er en af puljerne som Folkeoplysningsudvalget administrerer og som åbner op for tværgående samarbejde, både mellem etablerede foreninger og foreninger, aftenskoler og selvorganiserede grupper. Reglerne på området er lavet i samskabelse med Folkeoplysningsudvalget, men også med andre frivillige på området.

Landdistriktsudvalget har et særligt fokus på, at understøtte udviklingen i lokalsamfundene. Ligesom de andre brugerudvalg understøtter Landdistriktsudvalget med deres puljemidler projekter i lokalområderne – både dem som starter i lokalområdet og dem som udvalget selv sætter i gang. Et eksempel på projekter Landdistriktsudvalget har sat i gang, for at understøtte udviklingen i lokalsamfundene, er landsbypedellerne og nytteindsatsen. Begge initiativer giver mulighed for, at foreningerne kan få hjælp til praktiske opgaver. Det gør det muligt for de frivillige i foreningerne at få mere tid til deres kerneopgaver, samtidig med at landsbypedellerne og nytteindsatsen oplever det som et meningsfuldt bidrag til lokalområdet.

Nye måder at bruge faciliteter på

De mange kultur- og fritidsfaciliteter, i form af det store antal af haller, kultur-, borger- og forsamlingshuse, giver gode muligheder for udfoldelse. Nye trends på kultur- og fritidsområdet åbner op for nye måder at bruge faciliteterne på. Det ses eksempelvis ved at mange foreninger låner højskoler og efterskolefaciliteter, for at leve op til de krav som de nye kultur- og fritidsaktiviteter stiller.

SIDE
8

Visioner for kulturen, fritidslivet og landdistrikterne

De fire temaer for den nye kultur-, fritids-, og landdistriktspolitik er:

- Brugerne
- Faciliteter
- Samskabelse
- Kommunikation/digitalisering

Temaerne er valgt ud fra en vurdering af, hvad der har betydning for kultur- og fritidslivet i de kommende år. Det er brugerne og brugerudvalgene fra kulturområdet, fritidslivet og lokalsamfundene, som har været sammen om at sætte ord på visionen og indsatserne i de fire temaer.

1 | Brugerne

Kultur- og fritidstilbud kan ikke eksistere, hvis der ikke er nogle der finder dem relevante og gode og ønsker af bruge dem. Derudover er temaet vigtigt, fordi der hele tiden kommer nye tendenser i forhold til hvad brugerne efterspørger af kultur- og fritidstilbud. Brugere er borgerne, da alle er publikum eller udøvere af en kultur- eller fritidsaktivitet på et eller andet tidspunkt.

1.1 Vision for brugerne

Tønder Kommunes vision er, at alle borgere oplever, at kultur- og fritidstilbuddene er rummelige, og har værdi for den enkelte uanset alder og uanset hvor man bor. Tilbuddene får værdi og er rummelige ved:

- at de har kvalitet
- at der er tilbud for enhver smag
- at de bidrager til fysisk og mental udvikling
- at de er på forkant med trends i samfundet
- at de giver borgerne lyst til at deltage

Tønder Kommunes vision er at kultur- og fritidstilbuddene bliver let tilgængelige for borgerne.

- Tilbuddene bliver let tilgængelige ved, at de markedsføres bredt og er placeret med geografisk spredning.
- Tilbuddene bliver let tilgængelige ved at de indrettes efter et fleksibelt arbejdsmarked.

1.2 Indsatser – Hvad kan der gøres for at realisere visionerne?

Vi arbejder for at:

- 1) De frivillige instruktører, underviserer og bestyrelser får mulighed for at blive dygtigere og får mulighed for, at få viden om hvad brugerne og publikum efterspørger.
- 2) Brugere, undervisere, og institutioner får mulighed for inspiration og sparring med professionelle udøvere og ligesindede.
- 3) Borgerne får mulighed for en smagsprøve på aktiviteten så de får lyst til at deltage.
- 4) Borgerne får mulighed for at blive informeret og vejledt om tilbuddene.
- 5) Tilbuddene bliver indrettet fleksibelt i forhold til brugere på arbejdsmarkedet. Eksempelvis i forhold til priser og tidspunkter.

2 | Faciliteter

Faciliteter danner rammen om kultur- og fritidsaktiviteter og faciliteter kan danne grundlaget for fællesskaber i lokalsamfundene. Faciliteter skal blandt andet forstås som kulturhuse, haller, borger- og forsamlingshuse, men også etablerede udendørs-faciliteter.

2.1 Vision for faciliteterne

Tønder Kommunes vision er, at styrke benyttelsen af faciliteterne. Det skal give udvikling på trods af en begrænset økonomi i fremtiden. Benyttelsen bliver styrket ved at:

- benytte faciliteterne på tværs af kommunens foreninger og lokalsamfund
- nytænke brugen af faciliteterne
- styrke relevante fællesskaber der opstår omkring faciliteterne

Vores vision er, at faciliteterne bliver gjort synlige og tilgængelige, også for andre end de faste brugere.

2.2 Indsatser – Hvad kan der gøres for at realisere visionerne?

Vi arbejder for at:

- 1) Det skal være nemt at booke og betale lokaler.
- 2) Det skal være nemt at få fysisk adgang til faciliteterne.
- 3) Kultur- og fritidsfaciliteterne får mulighed for at blive indrettet, så der kan blive plads til forskellige typer af aktiviteter, der også opfylder nutidens behov.
- 4) Kultur- og faciliteterne skal være synlige og tilgængelige for andre end de faste brugere. Det kan gøres ved at etablere en facilitetsoversigt på flere platforme.

3 | Samskabelse – sammen om bedre løsninger

Samskabelse nævnes i Tønder Kommunes udviklingsplan som et vigtigt redskab til at skabe udvikling med. For kultur- og fritidslivet og lokalsamfundet handler samskabelse om, at flere parter sammen skaber et bedre kultur- og fritidsliv. Samskabelse betyder, at borgeren og civilsamfundet sammen med kommunen udvikler bedre måder at løse udfordringer på.

3.1 Vision for samskabelse – sammen om bedre løsninger

Tønder Kommunes vision er, at lokalsamfund, foreninger, borgere, kommunen, professionelle institutioner og erhverv i højere grad tager ansvar, og sammen udvikler løsninger for lokalsamfundene i relevante fællesskaber.

De relevante fællesskaber vil skabe:

- større fælles viden
- nye netværk
- muligheder
- nye forståelser

Kommunens rolle i forhold til samskabelse med lokalsamfund, foreninger og borgere vil være at bidrage med viden, råd og vejledning. Foreninger og andre relevante parter har mulighed for at invitere kommunen til møder for at drøfte løsninger.

3.2 Indsatser – Hvad kan der gøres for at realisere visionerne?

Vi arbejder for at:

- 1) Bruge hinandens ressourcer, for at opnå bedre løsninger.
- 2) Relevante parter inviteres til at arbejde sammen om, at åbne for nye muligheder, ved at ændre regler og retningslinjer.

4 | Kommunikation/Digitalisering

Vi lever i et digitalt samfund og det stiller krav til hvordan kommunikationen skal foregå ud til borgerne.

4.1 Vision for kommunikation/digitalisering

Tønder Kommunes vision er, at borgerne oplever at informationer om kultur- og fritidslivet er lette at finde.

Informationerne bliver lette at finde, hvis flere informationer samles ét sted.

Tønder Kommunes vision er, at give informationer på flere måder fordi borgerne er forskellige.

Vores vision er, at bruge digitale løsninger, når det kan hjælpe borgerne.

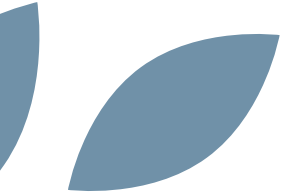
Løsningerne hjælper borgerne hvis de bliver:

- mere enkle
- mere mobile
- tager mindre tid
- mere synlige

4.2 Indsatser – Hvad kan der gøres for at realisere visionerne?

Vi arbejder for at:

- 1) Der skal oprettes en brugervenlig digital platform som samler aktivitets- og facilitetstilbuddene ét sted.
- 2) Visning af tilbud skal foregå på digitale og trykte platforme, for at nå ud til alle typer af borgere.

SIDE
14

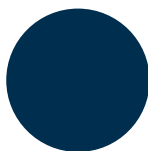

POLITIK

2018-2021

TØNDER
KOMMUNE